

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Égész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 8.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Égész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

A debreceni egyetem.

Debrecen, szept. 23.

Hozsánna néked óh Zichynk, te János, te gróf! Mert aszongyák, hogy megígérted Debrecennek az egyetemet. De hát hogy is ne ígérted volna meg, mikor az ígéret beváltása már nem te rád tartozik, t. i. te akkorára megbuksz. Nem x-szel írva ugyan, de biztosan.

Nagyon érdekes a magyarországi új egyetemek kérdése. Olyan, mint a lidércfény. Hol itt bukkan föl, hol amott s az érdekelt városok szaladnak utána. De soha el nem érik.

Ez idő szerint Debrecent kápráztatta el a m. kir. kultuszminiszteri lidércfény. Megint erősen büzik Dániában, tehát lángot neki, gondolták Koppenhágában és meggyújtották. Tudvalevőleg a lidércfény éppenségesen büzből származik.

Micsoda szemkápráztató nagy dolog lesz az, ha majd rövidesen mindenki a debreceni egyetemről beszél! A beígért egyetemről t. i. Hogy fogják érte dicsérni a kormányt: milyen körültekintő és milyen munkás, mennyire a szívében viseli a magasabb kultúra ügyét még a megpróbáltatások, a legdrágább parlamenti harcok idején is!

Ezzel el lehet lerelni a közvélemény figyelmét minden fekete dologról, sőt ebből meg is lehet élni. Így számít a kormány.

De csalódnai fog a számításában. Mert hiszen ez a kormány annyi mindent ígért már össze-vissza és annyira nem váltott be azokból semmit, hogy igazán balek lenne, aki egy-egy újabb ígéretre adna még valamit. Khuen például megígérte az általános választójog mindenekelőtt való törvénybe iktatását, aztán a készíztetések felvételét, persze nem lett egyikből se semmi. Zichy megígérte a dunaharasztiaknak a gyorstanítót, vagyis azt az embert, akit azonnal kiküld a tudomány-szomjúkról előtte bizonyosságot tett nebulók közé. Még eddig nem küldte ki, épen úgy nem, mint a debreceni nagyszepesi tanyai iskolába az állami tanítót, amely állásra pedig a saját kiadásában megjelenő Néptanítók Lapjában még júliusban meghirdette a pályázatot.

Ne de ezek elemi dolgok, ezeknek az elintézése várható, hiszen most nem az apró-cseprő emberek betüre fogása az égető kérdés, hanem a magas kultúra dolga, az egy-nél több új egyetem létesítésének madár-árvilági ügyes beállítása.

Mi már rámutattunk erre a szédelgésre.

Megittuk, hogy arra való az egész makhináció, hogy mikor egy-egy politikai merénylet alkalmával a közvélemény a maga lesújtó kritikáját hallani akarja, még csirájában elfojtsák az erre irányuló mozgalmat a korifusok azzal, hogy: „Maul halten“, különben fuccs az egyetemnek.

Persze ez a városokban ment és megyen így, mert egyetemre Kutyabagos nem számíthat. Egyetemre a nagyobb városok számíthatnak, ámde a nagy horderejű szabad szellemű mozgalmak is a nagyobb városokból indulnak ki, amelyek aztán Kutyabagosra is elharapódzhatnak; tehát a városok szemét kell az egyetem csillogtatásával elkápráztatni, hogy ennek fejében csend legyen.

Mikor a véderőjavaslatok benyújtása küszöbön volt, egyttal három egyetem ködfátyolképe is megjelent a horizonon. És ez egyes várcsok megmozdulására csakugyan bénítólag hatott. Így Debrecenben is tényleg azzal akarták elhallgattatni egyik népgyűlés előre megnevezett szónokait, hogy veszélyeztetik az egyetem kérdésének dűlőre jutását.

Most a horizonon az Auffenberg hadügyminiszter alakja tűnt föl a több százmilliók feszegetésével és a még semmibb engedményekkel. Minthogy pedig ez a fránya dolog, szinte természetesnek találjuk, szinte vártuk az egyetemek ügyének újabb felszínre dobását. No mert ha Auffenbergnek még több száz millió kell, akkor nincs előbbvaló dolga a kormánynak az új egyetemek létesítésénél.

Debrecenben közelesen két nagyerejtű népgyűlés volt, féő, hogy Auffenberg ur a maga leplezetlen beköszöntőjével kiválja a harmadikat. Egyetemet neki! Azonban Pöszony közel esik Bécshez, a gyomortorradalom színhelyéhez, esetleg háborogni fog. Egyenesen annak is! A többinek is. Forma szerint ujra egyetemek röpöködnék a levegőben. Igéretes és sokat jelentő kacsingatások alakjában.

Ez aztán az „egyetem“-es becsapás. Pardon! Becsapásra irányuló kicsapongás.

Nos, így áll a debreceni egyetem ügye. Ha pedig azt mondja valaki, hogy nem így áll, hát engedjük meg neki. De aztán mondjuk meg azt is, hogy a debreceni kolégium, meg az a roppant kincs, amit az egyetem céjaira azonkívül szántunk, nem olyan préda, amit kellő ellenszolgáltatások nélkül oda dobni hajlandók volnának.

Ergo: videant consules!

Nomis.

Beszéd a véderőről.

A képviselőház ülése.

A mai napra fölfüggesztették a technikázást, hogy meghallgassák gróf Esterházy Mihálynak tartalmas beszédét, amellyel visszautasította a véderőreformot. Igen nagy érdekessége a mai ülésnek gróf Apponyi Albert interpellációja, amelyet a hadügyminiszterválság dolgában intéz a kormányhoz.

Návay Lajos alelnök féltizeneg yórákor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja Arad város meghívóját az október 6-iki gyásznapra. Javasolja, hogy elnök vezetése alatt küldöttségileg vegyen részt a Ház az ünnepélyen és helyezzen koszort a szoborra. (Helyeslés.) Bemutatja a katonai javaslatok ellen beérkezett újabb kérvényeket. (Éljenzés.)

Vertán Endre ellenindítványokat nyújt be az elnöki javaslatokkal szemben s ezekre husznál több képviselő névszerinti szavazásokat és azoknak a következő ülésre való halasztását kérte.

Következik az indítvány- és interpellációs könyvek felolvasása.

Ráth Endre indítványt jegyzett be, amely szerint utasítsák a kormányt, hogy harminc napon belül a miniszterek feleljenek az interpellációkra.

Elnök javasolja, hogy az indokolást a szerdai ülésre tűzzék ki. (Helyeslés.)

Új interpellációkat jegyeztek be: Preszly Elemér, Csemez István, gróf Apponyi Albert, Ráth Endre és Kállay Ubul. Ezek között nagy jelentőségű gróf Apponyi Alberté, aki a hadügyminiszter válság dolgában interpellál.

Következtek volna napirendszerint a névszerinti szavazások, de ezeket visszavonták és így

a véderőreformra

kerülhetett a sor.

Gróf Eszterházy Mihály, a függetlenségi és 48-as párt kiváló képzettségű ifju tagja volt a mai nap szónoka.

Gróf Eszterházy Mihály beszéde elején engedélyt kért a Háztól arra, hogy a tárgytól eltérhessen. A Ház az engedélyt megadta. Ez a javaslat — ugymond — amikor mindenki a népek nyomoruságáról, a nagy drágaságról beszélt, nem egyéb pénzügyi bakugrásnál. Senki sem tudja megmondani, hogy a hadsereg ily nagyarányu fejlesztése hova fog vezetni. De hogy jóra nem visz s hogy a költségek a jövőben is óriási mértékben növekedni fognak, az kétségtelen. A többségnek mégis csak számolnia kellene azzal a tiltakozással, amely az ország különböző részeiből a javaslat ellen érkezik. Bécsnek is meg kellene gondolnia, hogy ha az áldozatok követelését tovább folytatják, a nemzeti karát érvényesülése ellen azonban akadályokat gördítenek, akkor a magyar nemzet is akadályokat állít a császári akarat érvényesülése elé. (Éljenzés és taps az ellenzéken.) A katonai javaslatokra szükséges összeget a pénzügyi-

Mindennemü kézimunka anyagokat dus választékban raktáron tart
Talhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzlete Szent-Anna-utca 1. sz.

niszter csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudja előállítani.

Kun Béla: Felemeli a dohány árát! (Zaj.)
 Eszterházy Miklós gróf: A költségeknek ilyen rohamos emelése támadás az ország léte ellen, melyet a parlamenti ellenzék nem fog tovább tűrni. Minden esztendőben több lesz az anal-fabéták száma, a gyermekek az utcákon és a mezőkön szaladgálnak, mert nincs iskola és nincs tanító. A hadsereg mindent felemészt, mindent el von a kulturától. Majd polemizál Tisza Istvánnal, aki azt állította, hogy a hadsereg egysége miatt a hadsereg nyelvének németnek kell lennie. Tisza Istvánnak ezen állítása alapján teljesen felesleges a honvédség intézménye s felesleges azok a milliók, melyeket a honvédségre költünk. Mert a honvédség magyar vezényleti nyelve sehogysen illeszthető bele abba az egységbe, melyet Tisza a hadsereg számára hirdet. Miért nem terjeszt be Tisza törvény javaslatot a honvédség német vezényleti nyelve tárgyában? (Tetszés az ellenzéken.)

Megvan győződve, hogy a többség lelkében éppen olyan ellensége a közösségnek, mint az ellenzék, csak opportunus politikából tagadja meg érzelmeit. (Éljenzés.)

Uj református lelkészek

A második lelkészképesítő vizsgálat eredménye.

A kálvinista Róma vén kollégiumában most fejeződtek be a lelkészképesítő vizsgálatok. Egy egész regimentje kerül így ki az életbe, a küzdőterre a magyar református papoknak.

Ijúi szívvvel, lobogó lelkesedéssel veszik a kezükbe ezek az ifju lelkészek a zászlót: az evangéliumi szabadság, a törhetetlen magyar kálvinizmus lobogóját. Lelkesedéssel üdvözljük ezért az új református papokat.

Sok és nagy feladat várakozik rájuk. Nemcsak a magyar reformátusoknak, hanem minden magyar embernek örülnie kell az új református lelkészek diszes csapatának. Hiszen a magyarság, a magyar nemzetiség elválaszthatatlanul

össze van forrva a magyar vallással, a kálvinizmussal.

Ott, a messze nemzetiségi vidékeken nagy harcot kell folytatni a mi református papjainak az idegen tenger hullámai ellen. Szükséges tehát, hogy a református papok, akik innen, a magyarság ősi metropolisából mennek ki a küzdőterre: hithűségükkel és törhetetlen magyarságukkal, lankadatlan tetterővel vehessék fel a küzdelmet. Mi bizunk a kollégium kebeléből immár véglegesen kibocsájtott papjainkban, hogy jó harcot fognak harcolni és ekkép fognak cselekedni.

Negyvenkét ifju állott a második lelkészképesítő vizsgáló bizottság előtt. Mind a negyvenketten megállották a sarat. Az összes lelkészi tudományokból jelesen vizsgázott tizenegy, jó eredménnyel 17, egyszerűen 12 papjelölt; vissza csak hárman utasítottak, ezek is csak 1—1 tudományból.

A református egyház jeles papjai a következők: Boros Jenő, Bucsei László, Erdős Károly, Fias Kálmán, Juhász Sámuel, Marjay Géza, Molnár Béla, Nyeste István, Papp József, Peleskey Sándor, Vincze (Venetiáner) Sándor.

Üdvözljük meleg szeretettel, bizó lelkesedéssel a református egyház új papjait és kívánjuk, hogy harcoljanak olyan kitartással és olyan buzgósággal nemzetükért, és hazájukért, mint amilyen nemes a cél, amelynek szolgálataiba állottak. Induljanak utjokra az Isten nevével!

Debreczeni Agrárbank Szövetkezet

PIACZ-UTCZA 79.

Kölcsönöt nyújt kezesség, betéltámasztással, értékpapi vagy bármilyen más biztosíték fedezetével 5, 10, 15 évre.

Elfogad betéteket a legmagasabb kamatoztatásra Tisztviselői kölcsönök életbiztosítással kapcsolatban. Felvilágosítást készségesen nyújt az intéze gazdálkodása.

Üstökösök.

Irta: KUTHY SANDOR.

Fény volt. Szilaj, 'öserejü, hatalmas,
 Amilyen csak egy van egy napvilágon;
 S csoda történt. Egy más bolygó tüzzel
 Találkozott össze a földhatáron

Egy pillanatra megállt mind a kettő
 Egymáshoz értek... az volt csak a fény!
 Vakító lángba borult be az égbolt
 S május lett az egész föld kerekén.

Egy pillanat... s aztán tovább rohantak
 Tévol világ bolygó üstököse.
 Óh, nincs sehol olyan hatalmas Isten
 Ki pályájuk már össze kösse!

Keservükben világokat gyujtnak fel,
 Hogy ég, hogy szikráz, hogy perzsel, ragyog,
 Szilaj haraggal, öntözökben égve
 Kivert, kiégő, bolygó csillagok..

Mindenl épésük mind messzebbre visz
 Be a ködös, a megfajthetetlen éjbe,
 Csillagokat tépnek le a nagy égről
 S nem látjuk egymást, csak minden ezer évben...

Vivódások.

Gondolkodom... És pedig kiről is gondolkodhatnám másról, mint magáról édes, akit mindig, de mindig szemem előtt látok, akivel folyton együtt vagyok és akivel örültem keresem az az alkalmat, hogy találkozhassem, ha másképp legalább láthassam.

Tekintetének tüze égeli az arcomat, hangjának zenéje zeng fülemben s hófehér ruháskájának könnyű fodrát látják szemeim, mely alól harmatosan villan ki bársongos bőre.

En édes mindenségem! Valjon ott él-e a maga szívében is úgy az én alakom, lelkem, mint amilyen tisztán van a maga egész lényé belevesve az én egész valómba. Valjon vannak-e olyan lázas és fénséges álmái, a szerelemről, mint nekem, aki elhalok a bizonytalan küzdelemben, akinek majd széjjel veti keblét az elfojtott szenvedély.

Lihogó ajakam kipirkad a szomjuságban, erőm elég a vértforraló szerelem tüzeben s szívem szilaján áhítozik a maga birhatásáért.

De nem kapok semmi biztató tekintetet. Talányos édes a maga nézése, nem fakaszt az reménységet a lelkembe, örök rejtély minden szava, utvesztő labirint, melyből nem tudok kijutni sehogy.

És ez a bizonytalanság megöli lelkemet, szétmancngolja szívemet.

Csak egyetlen sugár villanna bele a nagy sötétségbe és én tisztán látnék; mert ha igaz, hogy a szemek beszélnek, akkor már ismerkedésünk első percében olvashattott volna szemémből, megláttam, megtaláltam ideáloamat.

De így csak kietlen pusztaság nekem az élet, melynek nincsen verőfénye, nincs dala, — nincs egy szál virágja az én számomra. Kietlen, lelket ölő némaság ül mindenben.

Ha magamban vagyok, akkor tudok boldog lenni csak igazán, átadva magamat azoknak az édes-bus gondolatoknak, melyeknek min-

Egy kis feledékenység.

Az az átkozott technika.

Lapunk tegnapi számában kifejtettük az új hadügyminiszter kijelentéseinek nyomán, hogy minden bajnak, zavarnak, huzavonának az oka a technika. Az az átkozott technika. Nem a technikai obstrukció, hanem a katonatechnika.

Most megint a technikáról van szó. A nagy sietségben ugyanis a magyar hivatalos lap utján elfelejtették értesíteni a magyar miniszterelnököt Schönaich fölmentéséről és Auffenberg Móric kinevezéséről. A feledékenységet megint a technikára hárítják, mert úgy látszik, ez a legkényelmesebb dolog a világon. A hivatalos lap mai számában ez a kis, mulatságos két közlemény jelent meg:

«Technikai okokból a lapunk tegnapi számából kimaradt a következő két legfelső kézirát, melyeket pótlólag közlünk:

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Bár Schönaich Ferenc gyalogsági tábornok, közshadügyminiszteri állása alóli felmentése, következőleg nyugállományba való helyezése iránti kérelmének helyt adtam és neki ez alkalomból csaknem 50 évi kitünő szolgálataiért, legteljesebb meglegedésemet fejeztem ki. Erről önt értesitem.

Kelt Bécsben, 1911. évi szeptember 20-án.

FERENC JÓZSEF s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

Kedves gróf Khuen-Héderváry!

Lovag Auffenberg Móric gyalogsági tábornokot, a 15. hadtest parancsnokát és sarajevói vezénylő tábornokot hadügyminiszterre neveztem ki. Erről önt értesitem.

Kelt Bécsben, 1911. évi szeptember 20-án.

FERENC JÓZSEF s. k.

Gróf Khuen-Héderváry Károly s. k.

den atomja Önről beszél nekem és a maga szívével foglalkozik.

A boldogtalanság megöl, de ez a haldoklás is olyan édes nekem.

Van valami gyönyörűség a reménytelenségben is.

Amint így elgondolkodom hosszan, mélyen, akkor látom csak, hogy milyen sivár volt az életem eddig, haszontalan, céltalan minden napiség, de most megvagyok változva, én, aki nem akartam elismerni az eszményit, a szerelemben, a fénségeset abban, ha két szív lángra lobbanva összedobban, — most már én leszek egyik nagy hangu hirdetője és apostola.

Most úgy érzem, mintha kicséréltek volna s érzem a szerelemben az isteni varázst, elismerem annak isteni magasztos voltát és én, a ki könnyet soha sem ejtettem, érzem, hogy sirni tudnék.

És ön formálta édes az én lelkemet, maga, akinek rabszolgája lett minden gondolatom, minden vágyam, maga az, aki megkerestette velem lelkem jobb felét, ön, aki — mikor megtaláltam, mikor érzem hön dobogását, — talán el is fordul tőlem, talán figyelemre sem méltat.

Édes! Magához fordulok most, lábai elé borulva kérve adja vissza nekem lelkem másik felét is, adja vissza nyugalmamat, adja vissza erőmet az élet küzdelmeihez.

Mert én még küzdeni fogok, mert én még küzdeni akarok édes és pedig csak magáért... csak érted.

Ernö.

Debreczen város legolcsóbb bevásárlási forrása, a budapesti

Naponta érkeznek meglepő szép ujdonságok! Megtekinthető vételkényszer nélkül! Pontos, szolid kiszolgálás!

Kérem a cégére ügyelni CSIPKEÁRUHÁZ.

Csipkeáruház

Fiók üzlet Sas-utca 4. sz.

Kizárólag alkalmi vételek.

A Debreceni Vivóclubból.

Allandó becsületbírószervezése.

Pisztolylövészet és svéd torna.

Már szeptember elseje óta serényen folyik a vivóklubban az élet, a vivómester új tanítási rendszerével idősebbek és ifjak egyaránt képezik magukat a vivés nemes sportjában. Október elsején kezdődik meg a vén fiúk szakosztályának munkálkodása.

A vivóklub új évadát ünnepélyesen — vivóakadémiával egybekötve — október hó első hetében fogja megnyitni. A vivóakadémiára serényen készülnek a klub tagok, úgy, hogy sport-szempontról magas nivóju vetélkedésre van kilátás, de az akadémiának különös érdekességet az fog kölcsönözni, hogy néhány szeniorpár is fog a küzdőterre lépni, ugyszintén a klub vivómesterének néhány diák-tanítványa is részt vesz a versenyen. Kard és törversenyben egyformán gyönyörködhet a közönség. A verseny helyét és pontos idejét a klub közölni fogja.

Tegnap hangzottak el az első pisztolylövészek a klub helyiségében s ezzel megindult a pisztolylövészet kultiválása is a vivóklubban. Bánó Lehel honvédhuzár-főhadnagy vezetésével egész gárda kezdte meg nagy ambícióval a lövészsport művelését. Kötöny fegyverekkel szerelte fel a klub termeit, úgy, hogy — különös tekintettel a tagok buzgalmára — remélhetjük, mikép a vivóklub a pisztolylövészet terén is olyan dicsőséget fog városunknak szerezni, mint amilyen országos hírnévre tett szert rövid fennállása alatt a vivósport fejlesztése terén.

A klub ügyvezető-bizottsága dr. Fráter Imre ügyvezető társelnök vezetése mellett tartott legutóbbi ülésén a választmány utasításához képest allandó becsületbírószervezést, megállapította a becsületbírószervezés tanácsot. A vivóklub ezzel az új intézményével is a lovagias érzésű közönség érdekét szolgálja, s azt célozza, hogy adott esetben ne kelljen feleknek napszámra futkosni, míg egy becsületbírószervezést össze tudnak hozni, másrészt pedig egy elfogulatlan s ahoz értő bíróság álljon a felek rendelkezésére az előforduló esetekben. A vivóklub becsületbírószervezéséhez bármely lovagias afér elintézése végett lehet fordulni. Eljárás szabályai és tagjaira nézve készséggel ad felvilágosítást a klub titkári hivatala.

Stolypin temetése.

Rendzavarás nem volt.

Kiev, szeptember 23.

Stolypin temetése tegnap délután volt nagy ünnepélyesség között. Zavaró incidens nem történt.

Kiev, szeptember 23.

Stolypin miniszterelnök temetése alkalmából a követségi paloták félárbcra bocsátották zászlóikat. A zárdatemplomelőtti teret, melyben Stolypin teteme fel volt ravatalozva, hatalmas ember tömeg töltötte meg. Megjelentek a közhivatalok, Pétervár főváros és más orosz városok képviselői, az egyesületek és testületek kiküldöttei és igen sok magas méltóság. A Stolypin szobrára indított gyűjtés nagy eredményt járt. A gyűjtő-ív, melyen hatalmas összegnek vannak jegyezve, hamarosan megtelt. Küldöttségek szakadatlanul vonulnak fel. Koszorut küldtek az özvegy cárné, az oldenburgi herceg és hercegnő és a duma elnöke. A koporsót a koszoruk tökéletesen betakarják.

Délelőtt 10 órakor megkezdődött a gyász-

istentisztelet, melyet Flavian metropolita celebrált. Az istentisztelet után gyászbeszédet tartottak és 2 órakor véget ért a gyászünnepély.

Kiev, szeptember 23.

A Stolypin-émlékszoborbizottság a zsidóktól nem fogad el pénzt. S azoknak a zsidóknak, akik már adakoztak, a pénzt visszaadják.

Kiev, szeptember 23.

A kievi rendőrség ellen elrendelt vizsgálatra vonatkozólag a felhivatalos «Rosszija» így ír: Vannak sebek, melyek energikus kurát követelnek. Ha Trusevics szenátor a vizsgálat folyamán meg fogja állapítani, hogy ilyen sebek léteznek, akkor biztosíthatjuk az egész társadalmat, hogy a kormány habozás nélkül a legnagyobb réllyel fog eljárni.

Bagrov elítélése.

Hétfőn lesz a kivégzés.

Kiev, szeptember 23.

A tegnapi tárgyaláson, melyen Bagrovot halálra ítélték, Rein tábornok elnökölt és az igazságügyminiszter is jelen volt. Őt tanut hallgattak ki. Az ítélet kötéshalálra szól, de kell, hogy azt még megerősítse a cár. Ha ez megtörtént, Bagrovot hétfőn délelőtt akasztják fel.

A Rákóczy-utca 50. számú

ház eladó

igen kedvező feltételek mellett.

Értekezhetni: Dr. Szabó Sándor ügyvéd irodájában, Csapó-utca 19. sz.

A város ingatlanai.

Névszerinti szavazások a legközelebbi közgyűlésen.

Debreczen város törvényhatósága még e hónapban közgyűlést fog tartani. A közgyűlésen több ingatlan megvétele esetleg kisajátítás útján való megszerzése felett lesz névszerinti szavazás.

Az egész sereg névszerinti szavazás ügyében Kovács József polgármester a törvényhatóság tagjaihoz a következő felhívást bocsátotta ki:

A f. évi augusztus hó 25-én kibocsátott értesítés ismétlésül és pótlásul tisztelettel értesítem, hogy a legközelebbi törvényhatósági bizottsági közgyűlésen a következő ingatlanokra fog a névszerinti szavazás megtartatni:

Id. Prém József és neje tulajdonát képező Ajtó-utca 15. számú házastelek megvétele felett (harmadizben).

Bihari István és neje tulajdonát képező Rakovszky-utca 2-ik számú házastelek megvétele felett (harmadizben).

A tüdőbeteg szanatórium céljaira kijelölt nagyterület átengedése felett harmadizben.

Tarbay József és neje tulajdonát képező Erzsébet-ut 52. számú házastelek megvétele, — esetleg kisajátítás útján megszerzése felett (másodizben).

Özv. Frits Józsefné és társai tulajdonát képező Erzsébet-ut 56 sz. házastelek vétele, eset-

leg kisajátítás útján megszerzése felett (másodizben).

Vida Miklós és neje tulajdonát képező Homok-utca 30. számú házastelek megvétele felett (másodizben).

Özv. Szőke Sándorné tulajdonát képező Nyil-utca 82. sz. házastelek megvétele felett másodizben.

Ungvári Andor tulajdonát képező Erzsébet-ut 36. sz. házastelek megvétele felett (másodizben).

A néhai Torday Gábor örökösei tulajdonát képező Méliusz-tér 2-ik számú házastelek megvétele felett (első izben).

Gyöngyösi Sándor és neje tulajdonát képező Baross-utca 1. számú házastelek megvétele felett (első izben).

Özv. Ekli Jánosné tulajdonát képező Timár-utca 17-ik számú házastelek megvétele felett (első izben).

A Kontsek-féle kertészeti telep megvétele felett (első izben).

Lázító munkás.

Sztrájkra akarta birni az Árpádtéri-templom építőit.

A debreczeni református egyház legújabb templomát, az Árpád-téri templomot a budapesti KAallós és Koch cég építeti. Az építkezés azonban különböző akadályok miatt nem halad a leggyorsabban.

Végzetes lett volna a templom építésére az a sztrájkmozgalom, amit még csirájában sikerült a vállalkozóknak elfojtaniok. Egy pár dologtalan ember lelketlenségéből késést szenvedett volna a nagy munka és tömérdek dolgos, szorgalmas munkás veszítette volna el a kényerét!

Az Árpád-téri templom építési munkálatainál dolgozott Mikola Gábor kőműves munkás. Lázító, összeférhetetlen embernek ösmerték a munkástársai. Mikolának, úgy látszik, semmiképen nem volt inyére a munka és ezért minden képen a viszály magvait akarta elhinteni társai között.

Már régóta folytat aknamunkát egy-két társával a sztrájk érdekében. A dolgozó munkásság józanabb része meg van azonban nagyjából elégedve a munkabérekkel és nem akartak egy kétséges kimenetelű sztrájkmozgalomba belemenni.

Mikula Gábor, látva a közhangulatot, erélyesebben lépett fel a sztrájk érdekében. Most már nem csak lázított, hanem terrorizálni kezdte a munkásokat az építés abban hagyására. Az erőszaknak meg is lett a maga fogantaja, azonban a vállalkozók az oktanal izgatott és jogtalanul terrorizáló feljelentették a rendőrségen.

Mikula Gábort kihallgatták, de ő tagadta a terhére rótt cselekményeket. Tagadásával szemben bizonyíték nem volt, mivel a munkások közül senki sem merte az erőszakos embert megvádolni.

Most már valószínű, hogy egyelőre nyugodtan fog tovább haladni az Árpád-téri templom építés. Csak az a kérdés, hogy meddig? Pedig érdekünk volna, ha az építés minél gyorsabban haladna és még idején elkészülhetne Debreczen legújabb temploma.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorhajosoknak, szék-szorulásban szenvedőknek.

Kapható Debreczen és vidékén minden gyógyszerertárban és jobb fűszerüzletben.

Igmánli keserűvíz

Kis üveg 40 fill., nagy üveg 60 fill.

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza

Tüztoltónap Debrecenben.

Adakozás a Tüztoltó-Otthon javára.

Ma vasárnap tüztoltó-nap lesz Debrecenben. Az országos tüztoltó szövetség indít országos akciót a létesítendő Tüztoltó-Otthon javára. A derék magyar tüztoltók meg is érdemlik, hogy a mi városunk közönsége is hozzájáruljon filléreivel a nemes célhoz.

A tüztoltó-nap különben folytatódni fog hétfőn és kedden is. Az utcán felállított urnák ezeken a napokon is a jószívű közönség rendelkezésére állanak. — A magyar országos tüztoltó szövetség felhívásából közöljük a következőket:

«A magyar társadalom soha sem kérdezte, honnan veszik azt a hatalmas lelkiert, a katasztrófákkal dacoló tudást, a segítségre kész mélységes lelkesedést a magyar tüztoltók. Nem kérdezte, mert ezek évtizedeken keresztül csak dolgoztak és szenvedtek, de iényeikkel, vagy sebéikkel a társadalomhoz soha sem fordultak. Most azonban ez a közjőért harcoló tábor: az országos tüztoltó-szövetség fennállásának negyvenedik évéhez ért s ezt megörökítendő és bizva a társadalom áldozatkészségében, a közcélokért való rajongó szeretetében, szeptember hó 24—26. napokon tüztoltónapot tart, amikor az utcákon urnákat állít és perselyeket hordoz körül hogy adakozzék ki-ki tehetsége szerint a szövetség által emelendő Tüztoltó-Otthon javára.

Ebben az otthonban nyer enyhülést, gyógyítást és segélyt a tűzveszedelemben megsebesült tüztoltó. Itt nyernék további oktatást a szakismeretekben, hogy a modern haladással lépést tartva mindinkább sikeresebben szállhassanak szembe a tüzzel. Erre gyűjtenek az urnák és perselyek. És amikor a nagyközönséghez fordulunk, hogy fogadják melegítő szeretetét a Tüztoltónapokat, mindenkit kérünk, hogy tehetsége és szíve érdeke szerint keresse föl a gyűjtőket. Adjon a gazdag aranyából, a szegény filléreiből erre a nemesen fölemelő célra. — Az emberi alkotások legnemesebbjének támogatására kérünk szeretettel. Tárjuk ki szívünket: adakozzunk a tüztoltó otthon céljaira.»

Ujabb koleragyanus eset Debreczenben.

Megbetegedett napszámos.

Mit mond az orvosi vizsgálat?

Ma már Debreczenben is történt koleragyanus eset. Egy napszámos eset ösze az utcán és betegedett meg gyanus körülmények között. Ugylátszik, hogy már minket is kerülget a fekete rém. Előbb csak tréfálkozik velünk, a míg azután közibénk toppant.

Az Ujpestről Debreczenbe érkezett és innen Hajdunánásra szállított Gál Istvánné állapotáról hajdunánási tudósítónk azt jelenti, hogy Gál Istvánné teljesen jobban van. Az újabb koleragyanus megbetegedés is valószínű, hogy nem komoly: legalább ezt mondja róla az orvosi vizsgálat.

Mégis résen kell lennünk és a hatóságokat kettőzött figyelemmel kell óvintézkedési munkájában lösegitenünk, hogy a veszedelmes betegség városunkat elkerülje.

Ma délután 6 órakor a Halápi-utca sarkán összeesett egy szegény kinézésű, munkás ember. A kolera kitérésének a jelei mutatkoztak rajta. Borzasztó gyomorgörsők kineztek, úgy annyira, hogy a közelben levők a mentőket hívták segítségül.

A mentők meg is jelentek teljes készütséggel és megállapították, hogy a koleragyanus tünetek közt megbetegedett napszámost Antal Mihálynak hívják és már huzamosabb idő óta fertőzkodik Debreczenben. Antal Mihályt a kellő fertőtlenítő óvintézkedések betartása mellett a mentők részestették az első segélyben.

Antal Mihályon azonban nem sokat segített

az első segélynyújtás. Allapota mind rosszabbra fordult és betegségének a tünetei mind aggasztóbbakká váltak.

Az első orvosi segítséget a megbetegedett Antal Mihálynak dr. Josa Ödön nyújtotta, aki egyelőre csak erős heveny bélhurutot állapított meg a szerencsétlen emberen. Antal Mihály tehát az orvosi vizsgálat eddigi eredménye szerint nem szenved kolerában. Dacára ennek, a koleragyanus beteget a legszigorubb ellenőrzés rendszabályai szerint kezelik mindaddig, amíg állapota teljesen jobbra nem fordul.

UJDONSÁGOK

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Szept. 24-én prédikálni fognak a következők: A nagytéplomban Boér Károly vallásoktató lelkész, a kistéplomban 9 órakor Gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, 11 órakor Uray Sándor lelkész. A Kossuth-utcai téplomban Szele Miklós vallásoktató, az Ispótyai téplomban Papp József s.-lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a Csapó-kerti imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a Homok-kerti imaházban Nagy István főiskolai szénior. Az ágost. hitv. ev. téplomban az istentiszteletet ma délelőtt 10 órakor Kutas Kálmán segédlelkész végzi.

— **Személyi hírek.** Márk Endre udvari tanácsos és Degenfeld József gróf, egyházkerületi főgondnok Budapestről hazaérkeztek. — Domahidy Elemér főispán, aki pár napot töltött bir tokán, szintén Debreczenbe érkezett.

— **A debreczeni vendéglősök és kávé-sok,** ugyszintén a korcsárosok mozgalma az új vendéglői szabályrendelet tervezet ellen még egyre tart. A szakipartársulat megbizta dr. Benedek János országos képviselőt, az ipartársulat örökös tb. ügyészét, hogy a törvény világos rendelkezései alapján szabályrendelet tervezetét dolgozzon ki, amely e héten készen is lesz s betérjesztetik az ipartársulati nagygyűlés elé, amelyre ezton is meghívotnak a nem ipartársulati tagok is. A nagygyűlés pénteken, a hó 29-én lesz délután 4 órakor Márkus Jenő elnöklte alatt, aki lelkes vezetője a mozgalomnak. A vendéglősök, kávé-sok nagyon biznak abban, hogy Rostás István r.-főkapitány javaslatát módosítani fogja. Egyébként már eddig is a leglegkonciliánsabb modorban tudatja az ipartársulat vezetőségével, hogy a kávéházak osztályozását hajlandó elejteni. Szociális szempontokból közelről érdeklí a mozgalom a népzenekezőköt is, amelyeknek tagjai, Magyar Imre, Kiss Béla, Rácz Gyula, Veres Tóni stb. vezetése alatt küldöttséget menesztenek a r.-főkapitányhoz.

— **Nem lesznek népfelkelői szemlék.** — Minden évben meg szokták ilyen tájon tartani a népfelkelők időszakai szemléjét. Ez az idén elmarad. A honvédelmi miniszter ugyanis ma értesítette Debreczen városát, hogy a népfelkelői időszakai jelentkezések elmaradnak. A katonai ügyosztály hírdetmény útján fogja ezt az érdekeltekkel tudatni.

— **A városi fakompetencia.** A polgári felleltmény a város házipénztárában f. évi szeptember hó 15-től december hó 31-ig kivált-ható 20 korona ölenkénti árban. A fának az epreskerti faraktárból leendő elszállítására vég-határidő 1912. év január hó 15. napja. A városi tanács.

— **«Kálvineum»-ünnepély Székelyhídon.** Az érmelléki református egyházmegye 1911. év október hó 4-én a székelyhídi fürdővendéglőben a «Kálvineum» (lelkészárva otthona) javára dr. Baltazár Dezső püspök és gróf Degenfeld József főgondnok védnöksége alatt jótékony célú hangversenyt és utána táncmulatságot rendez. A hangverseny kezdete este 8 órakor. Belépti-díj: hangverseny kezdete este 8 órakor. Belépti-díj: Személyjegy 3 korona. Családjegy 8 korona. Az ünnepély műsora a következő: 1. Megnyitó beszéd. Előadja dr. Baltazár Dezső ref. püspök. 2. Fráter Loránd dalai. Előadja a szerző cigányzene kísérettel. 3. Balatoni emlék Székely János-Ztól. Zongorán előadja Konrad Lászlóné. 4. Ének szám. Előadja dr. Fráter Pálné Károlyi Leona, zongorán kíséri Várad Aladár. 5. Bezáró beszéd. Előadja Kiss Ferencz ref. esperes.

— **Az egyedül elismert, kellemes ízű természetes hashajtószert a Ferenc József-késérűz,** miért is általánosan kedvelté és rendkívül népszerűvé vált. Aki tehát **egészségére** vigyáz, az igyék hetenként egyszer-kétszer, reggelizés előtt fél pohár természetes Ferenc József-késérűzvet. A tudományos világ legkiválóbb férfiai maguk próbálták ki és a leghatásosabb, legkellemesebb hashajtónak nyilvánították. Ezen valóban jótékony hatása és olcsó természetes gyógyviznek egy háztartásban sem szabadna hiányoznia. Az igazi «Ferenc József»-késérűzvet minden jobb fűszerüzletben és az összes forgalmas gyógytárakban árusítják.

— **Adományok a Debr. Palrcnázs-Egyesület részére.** Ez egyesület tegnap tartott intéző bizottsági gyűlésén vették számba a részére utóbb érkezett adományokat, segélyezéseket, amelyek is a következők: 1., az igazságügyminiszter utról államségül 1000 kor., 2., Debreczen: sz. kir. városi törv. biz. közgyűlésétől a múlt évi nyomdai számla — 257 K 40 fill. — elengedése és ezental 120 K évi nyomdai szükséglet fedezésének megajánlása; 3., a hajdumegyei takarékpénztártól Hajduszoboszlóról 25 kor.; 4., a hajdumegyei mezőgazdasági gépgyár r.-t.-tól és 5., egy névtelentől 20—20 K. E névtelen városunk valamely pénzintézete lehet, melynek neve a véletlen közbejártsa folytán nem jutott tudomásunkra. Egyesületünk nevében itt a nagy nyilvánosság előtt köszönöm meg a felsorolt hajtóságoknak, testületnek adományait, melyekkel egyesületünket nagy és nemes céljai felé vezető útjában elősegíteni sziveskedtek. Debreczen, 1911. szept. 23. Csiky Lajos, patr. egytitkár.

— **Egy öreg ember szerencsétlensége.** Bakó Mihály 81 éves bösörményi gazdálkodó tengerit rakott a padlásra. Az öreg ember ki-merült a nehéz munkában és amint a létrán felfelé kapaszkodott, megcsuszott a lába és ő lezuhant a magasból. Bakó Mihály olyan szerencsétlenül esett le a létráról, hogy agyarázkódást szenvedett és azonnal meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen ember nagyon ki volt merülve és így történt a szerencsétlenség. A debreczeni ügyészség tetetésére megadta az engedélyt.

— **Leforrázott gyermek.** Szabó Jánosné Borz-utca 16. szám alatti lakos megjelent a rendőrségen s feljelentést tett Szatmári Lászlóné ellen, akinek cselédje Szabó Jánosné 4 éves kis fiát forró lugos vízzel leöntötte. A gyermek igen súlyos sérüléseket szenvedett, úgy, hogy a mentők a kórházba szállították. A rendőrség Szatmáriné és cselédje ellen megindította az eljárást.

— **Garázdálkodó veszett eb.** Szász József 17 éves suhanc az Apa-fája nevű erdőben vadkörtét szedett. A mikor hazafelé tartott, a Csapó-kert közelében egy veszett kutya megtámadta s megmarta. A kutya a városba szökött. Szász Józsefet a Pasteur-intézetbe fogják fel-szállítani.

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyaghajójánál, köszvényél, cukorbetegségénél, vörhenyénél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinyo-Lipócsi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

— **Uj földrengés Kecskeméten.** Kecskemét-Uról jelentik: Hajnali 3 órakor 2 másodpercig tartó földalatti morajtól kísért gyenge földrengés volt érezhető. A kisebb tárgyak megmozdultak és a kutak vize zavaros lett. Habisz tanár góthai csillagásznak jóslatát arra vonatkozólag, hogy szeptember 22-én újabb földrengés lesz, sokan emlékezetben tartották s ezek között különösen nagy izgalom volt észlelhető. Az éjszakát sokan a szabad ég alatt töltötték. Itt említjük meg, hogy Nagykőrösről érkezett jelentések szerint a földrengés által erősen megrongált református templom kijavításához már hozzáfogtak. Az izraelita hitközség imaháza is annyira megrongálódott, hogy az újévi és az ezt követő nagyobb ünnepeken az istentiszteletet a városi szálloda emeleti dísztermében tartják meg, melyet a városi tanács e célra készségesen átengedett.

— **Öngyilkosság a szállodában.** A budapesti Rákóczi-uton levő Adria-szállodában ma reggel Kenedi Béla magántisztviselő öngyilkosságát követett el. A szerencsétlen fiatalember Kenedi Antal dúsgazdag borkereskedőnek a fia. A mult tanévben tette le az érettségét, az utóbbi időben magába zárkózott, pár nap óta teljesen megváltozott. Szülei sehogyssem tudták megérteni, hogy a fiun mi okozta ezt a változást. Tegnap délelőtt ebéd nélkül távozott el hazulról és vissza se jött többet. A fiatalember egész délután az utcákon csatangolt, este felé pedig betért a Rákóczi-uti Adria-szállodába, hol az éjjelre szobát bérelt. Ma reggel a portás, aki a harmadik emeleti folyosón tartózkodott, hatalmas revolverdörrenést hallott a fiatalember szobája felől. A portás azonnal a szobába rohant a hol nagy vértócsában, átlőtt mellel, hátdokolva találta a fiatalembert. Kezében még füstölgött a revolver. A szoba asztalán négy lezárt levél és egy darabka papíros feküdt, melyen a következő iratok voltak:

«Kenedi Béla magánhivatalnok, VII., Rákóczi-ut 20., III. emelet 1. Kérem szüleimet kiméletesen értesíteni».

A zajra felébredtek a szálloda többi lakói és közben megérkeztek a mentők is és értesítették az öngyilkosságról a közelben posztoló rendőrt. A mikor a rendőr és a mentők a szobába léptek, a fiatalember még élt. A hozzá intézett kérdésekre felelt, azt azonban, hogy miért követte el végzetes tetteit, nem mondta meg. A mentők aztán bekötötték sebeit és bevitték a Rókus-kórházba. Mire beértek a kórházba, a fiatalember már halott volt. Azután megjelent a helyszínen a rendőri bizottság és négy lezárt levelet magukhoz vettek. A levelek közül egy az édes anyjának, egy a nagybátyjának, egy a Kassán lakó nővérének, egy pedig Deutsch Sándornak volt címezve.

Az öngyilkos fiatalember az édesanyjának írt levelében többek között a következőket írja: «... A régi bűnöm ismét feljult. A javulás utjára tértem, de nem volt elég erőm azon meg is maradni. Félttem, hogy az elkövetett vétkem kitudódik...»

Az öngyilkos fiatalember holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Fényképezési készülékek műkedvelőknek.** Mindazok, akik a fényképezés e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk a Moll A. cégnek (Bécs, Tauchluben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854. év óta fennálló fényképezési eszközök különlegességeit áruházaikat, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi bérmeutve a cég.

— **A jószívű emberekhez.** Papp János volt irnok, aki a dohánygyár melletti sikos uton elcsuszott és kitérte a lábát, hosszas betegeskedés után most a legnagyobb nyomorban szenved. Sem orvosra, sem gyógyítási költségekre nincs pénze, sőt még betévé falatja sincs. — A jó sorsra érdemes ifju ez uton kéri a jó szívű közönséget, hogy támogatásukkal Csemete-utca 3. szám alatti lakásán keressék fel.

— **Dr. Katona Mihály** sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debreczenben f. hó 29-én pénteken egész nap és 30-án, szombaton délelőtt 11 óráig Darabos-utca 55. szám alatt, ahol különösen tüdő- és gyomorbetegségeket szívesen látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost

Dr. GERÉB JOGI SZEMINÁRIUMA
Kolozsvár, Parkas-u. 5. szám.
(A régi színház mellett.)

Kiváló sikerrel készít elő Jog és államtudományi szigorlatokra, alap és államvizsgákra — ügyvédi és bírói-vizsgára igen jutányosdíjazásért. Három hónap alatt doktorátushoz juttat. — A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe ez intézet segítségét. Tájékoztatót bérmentve.

Dühöngő csendőrfőhadnagy.

Rick Dezső tragédiája.

Munkácsról Debreczenbe.

Rémesjelenetek voltak a tanui ma este azok, akik a Royal kávéház környékén tartózkodtak. Egy szerencsétlen előkelő származású ur ember, akin a dühöngő örültség rohama törték ki, rögtönzött botrányt. Kirántotta a kardját és azzal akart neki menni a körülállóknak. Csak nagy nehezen sikerült megfékezni a dühöngőt, aki különben csendőrfőhadnagy és Munkácsról szökött Debreczenbe.

Rick Dezső munkácsi születésű és ott tartózkodó csendőrfőhadnagy régóta gyógyíthatatlan betegségben szenved. Ezt vette szívére a szerencsétlen ember és ez okozta elmebaját. Előbb csak buskomor lett, de az utóbbi időben már csalhatatlanul mutatkoztak rajta az elmebaj jelei.

Tegnap tört ki rajta borzasztó betegsége nagyobb mértékben. Bajának első rohama az volt, hogy Munkácsról elszökött. Ide jött Debreczenbe. A Royalban akart megszállni, de a dühöngés csakhamar kitört rajta.

Kirohant az utcára, kardot rántott és mindenkit megölésével fenyegetett. Akik látták, mindjárt tisztába voltak vele, hogy a szerencsétlen ember örült és azonnal a mentőkért telefonáltak. A gyorsan előjött mentők már megjuhászodva találták Rick Dezsőt a Hungadi-utcán. Hamarosan kocsira tették és a honvéd kórházba szállították.

Rick Dezsőt a legmondosabb ápolás alá vették a kórházban, egyben azonnal értesítették az esetéről a katonai hatóságot. Még az éj folyamán táviratot küldtek a munkácsi csendőrküldetési parancsnokságnak, amelyben Rick Dezsőről bővebb felvilágosítást kértek és tragikus esetéről értesítették a felebbvalóit.

Valószínű, hogy Rick Dezsőt rövidesen valamelyik fővárosi elmeegógyintézetbe fogják szállítani.

TÁVIRATOK.

A harcok Marokkóban.

Melilla, szept. 23. A 20-ról 21-re virradó éjjel a uralkodó kőd által támogatva a harka átlépte a Kert-folyót és a spanyol csapatok balszárnya ellen tüzelni kezdett. Heves küzdelem után a mórokat teljesen megverték, úgy hogy kénytelenek voltak számos halott és sebesült hátrahagyásával menekülni. A

spanyolok nyolc közlegényt és tíz tisztet vesztek. Harmincyolc ember megsebesült.

Páris, szept. 21. A Havas-ügynökség Tetuánból jelenti 21-iki kelettel: Itt hire jár, hogy Alfonz tábornok Tetuán elfoglalására készül. Belsőültek beszélnek, hogy egy spanyol csapat uton van Mlilla felé s a Kert-folyó mellett a riffemberek megtámadták őket. 150 katonát foglyul ejtettek és 80 ösvért zsákmányoltak.

Öngyilkos huszárfőhadnagy.

Budapest, szeptember 22. Budán, a Fiume-szállóban tegnap reggel öngyilkosságot követett el egy fiatal huszárhadnagy. Mikor az öngyilkos holttestére ráakadt a hotel személyzete, telefonáltak a hadtestparancsnokságra, a honnan bizottságot küldtek ki. Konstatálták, hogy az öngyilkos, aki revolverrel oltotta ki az életét, Házas Géza huszárhadnagy, aki Nyír-Hegyházán állomásozott s onnan tegnap délután érkezett a fővárosba. Az öngyilkos katonatiszt holttestét kivitték a 17-es számú katonai kórház halottastermébe s öngyilkosságáról, melynek okát eddig még senki sem tudja, értesítették ezrede parancsnokságát, amely pedig szülei felé fogja közölni a lesújtó hírt.

Általános sztrájk.

Oviedo, szeptember 22. Ma délelőtt megkezdődött az általános sztrájk, melyben az összes munkások résztvesznek. A csapatokat megerősítették.

Az üldözött trösztök.

Washington, szeptember 23. Ma komoly formában az a hír volt elterjedve, hogy az International Harvester Company önként reorganizációs tervet terjesztettek elő, amelyet a többi trustok, melyek ellen bírói eljárások vannak folyamatban, szintén tenni szándékoznak. Hitelt érdemlő jelentések szerint e terveket kedvezőtlenül nem ítélik meg, de be kell várni a bíróságok állásfoglalását. Az igazságügyi hivatal hírszerinté lhatározta, hogy minden trusztól az önkéntes feloszlásra vonatkozó javaslatokat jätveszi és ha azok a hatóságok felfogásával megegyeznek, a bíróságokhoz teszik át.

Tripolisz megszállása.

Tarin, szept. 23. A Tripoliszba szánt olasz flottának a mozgósítására tovább folyik az előkészületek. A Tarucco pincéloshajó ismeretlen céllal utnak indult s még négy hajó várja az induló parancsot.

A kubai százmillió kölcsön.

New York, szeptember 22. Kuba százmillió dolláros új kölcsönt szándékozik felvenni a most forgalomban levő 97 millió dolláros kötvények beváltására. A kölcsönt valószínűleg a Speyer Brothers-cég fogja realizálni.

Tisztítsd cipőt csak Globin

Globin

cipókrémmel

Mindenütt kapható

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

Szeptember 23.

A gabonatözsde a zsidóünnep miatt a forgalom szünetelt.

Értéktözsde. Magyar hitelrészvény 841.—
Osztrák hitelrészvény 642'50.

Főmunkatárs:

VOITH GYÖRGY ZOLTÁN.

Schaumburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlantcement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:

PÉCS, Indóház-utca 42. szám.

Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

portlandcement és fehérmészgyártása,

valamint géppel zuzott kavics és nyers
mész előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlandcement,
120,000 q fehérmész. 800,000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége
mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki.
A hivatalos szabványokat messze felülmúló
minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

CIGARETTÁZÓK!

Egyesüljete a cigaretták óriási
áremelése miatt! Ne sajnáljátok
a kis fáradságot! — Töltsétek

Jacobi Antinicotin- hüvelyeket,

vagy „**OTTOMÁN**“ (törökfej)

és „**TIP-TOP**“ aranszopókás

cigaretta papirt.

BRÁDY-féle GYOMOR-CSEPPER

a MÁRIACELLI SZÜZ MÁRIA véd-
jeggyel ellátva, melyeket MÁRIACELLI
GYOMORCSEPPER-nek nevez a nép,
30 esztendő óta úgy beváltak, hogy
nélkülözhetetlenek minden háztartásban.
E cseppeknek utólráhatatlanul jó hatása
van emésztési zavaroknál azután pá-
ratlan **gyomorrontás, gyomor-
égés, székrekedés, fej- és gyom-
orgörögés, émelygés, szé-
dülés, hányás, álmatlanság,
kólika, vérszegénység, sápkór**
stb. ellen.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy
nagy üveg **K 1.60**, kis üveget — **.90**
fillér, 6 üveget **K 5.40**, 3 nagy üve-
get **K 4.80** befűldése után küld franco
BRÁDY K. gyógyszerára
a „Magyar Királyhoz“ **BÉCS,**
I., Fleischmarkt 2., Deport 5.

Ogyljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz Máriát ábrá-
zolja, a vörösszínű csomagolásra s az aláírásra, amely az
oldalt levő kép másolata és utasítsunk vissza minden utánzatot.

15,900 — 1911.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa
közhírré teszi, hogy az alább megne-
vezett lakások bérbeadására a **folyó
1911. évi szeptember hó 30. napján, azaz
szombaton d. e. 9 órakor** a városháza
tanácstermében nyilvános árverés fog
tartatni.

A bérbeadó helyiségek a követ-
kezők:

1. A Hatvan-utca 23 ik számú ház-
ban levő s jelenleg a honvéd katonai
kincstár által bérelt helyiségek, mely
áll egy elő-, öt lakó, egy sötétzobából,
egy kézi-, egy sötétkamarából, pincéből,
padlásból és egy klozettből.

2. A Simonfy-utca 2-ik számú bér-
házban levő II. emelet 8-ik számú la-
kás, mely áll: négy lakó-, egy elő-,
egy fürdőszobából, egy konyha, egy
kamara egy padlás, egy pince és egy
klozettből.

Az 1912. évi május hó 1-től az
1915 évi május hó 1-ig terjedő 3 évre.
Kikiáltási ár 1600 korona.

Az árverelő által az árverés al-
kalmával a kikiáltási ár 10 százaléka
késpénzben vagy óvadékképes érték-
papirokban az árvereltető bizottságnál
leteendő.

Az árverési feltételek a számvevő-
ségnél, a hivatalos órák alatt (8 - 1-ig)
az érdeklődők által megtekinthetők.

Kelt Debreczen sz. kir. város Ta-
nácsának 1911. évi szeptember hó 21-én
tartott üléséből.

A városi tanács.

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.
(Erzsébet-körút m llett) teljesen ujonnan
berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg,
meleg víz.
**Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzékeny
kiszolgálás.**

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARC

mily hatalom és kincs az, mily
előnyökben részesül egy szép nő

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem
elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves
legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arc-
bőre tiszta, sima legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot
fordítanak az arc bőr ápolására, a szépség
fentartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

az egyedüli szer, mely 5-6-szor használat után
biztosan eltávolít kiütéseket, pattanásokat, miteszt,
szepelket, májfoltokat ráncokat és az arcot fehériti,
üdíti és fiatalítja

A Földes-féle Margit-Créme teljesen ár-
talmatlan, páratlan és csodás **arc-szépítő.**

Kapható az egész világon.

Tégelye 1 korona és 2 korona.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARADON.

KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grósz Nagy
Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihalovics Jenő, Mauthner
Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón
Barbóc Zsigmond H.-Böszörményben Ercsey Gábor
gyógytárakban.

KILLER EDE bútorgyáros

cs. és kir. udvari szállító

Debreczen, Piacz-utca 68. sz.

Alapított 1885. évben.	Több aranyéremmel kitüntetve.	Telefon 12. szám,
---------------------------	-------------------------------------	----------------------

Dúsválaszték:

Modern, finom, olcsó és izléses
kivitelű szilárd

Bútorokban.

Állandó kiállítás modern

Mennyasszonyi kegyekben.

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA-ISKOLÁJÁBAN
CZEGLED (PESTMEGYE)

„ Nagyobb mennyiségű „

nemes gyümölcsfa-
csemete, boggyógyümölcsök,
vadonok, kerti sövények,
sima és gyökeres szőlővesszők

„ stb. kaphatók. „

— Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

forduljon
minden ér-
deklődő, ki sulyt
fektet elsőrendű
fajtiszta anyagra.

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tülevelűek, kerítésnö-
vények, boggyógyümölcsök stb.

SZŐLŐQLTVÁNYOK
(elsőrendű áru) európai és amerikai sima
gyökeres vesszők. Oktató dísz-
árjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és TÁRSAI
Bútorok, szőlőültetvények

I. rendű
Cserhasábtűzfát szállít

Fischer és Wollner cég

APÁTKERESZTUR állomáson
száz mázsánként

126.— koronáért

20 korona előzetes beküldése
ellen utánvétellel.

A vasuti fuvar Debreczenig
35—36 koronába kerül.

Megrendelések a cég bihar-
diószegi irodájába küldendők.

Cs. és kir. szab. adalm.

sérvkötők

pneumatikus gummi
pelottával. Haskötők
hölgyek és urak ré-
szére minden altesti
betegség és lógó has
ellen. Gummi göresér
harisnyák. Műlábakat
és műkezeket ampu-
táltak részére, test-
egyenestítő-, járó- és
támogató-, mű- és
támasztó fűzőket.
Egyenestartókat a fer-
dennöltekre részére, —

valamint a betegápoláshoz tartozó összes
cikkeket készít a technika legmodernebb el-
vei szerint; legutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. es. és kir. szabad. sérv-
kötők és testegyenestítő
gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

Legújabb háromezernél több ábrával ellátott
képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878. Telefon 13—76.

173—5314—1911. kgy.

HIRDETMÉNY.

A Hajdunánás város tulajdonát
tevő Bocskay nagyvendéglő 6 azaz hat
egymásután következő évre és pedig
1912. január 1-től 1918. december
31-ig haszonbérbe kiadatik a folyó
1911. október 12-én, d. e. 10
órákor a városháza nagytermében
nyílt árverésen a legtöbbet ígérőnek.

Árverelő a kiküldött kezéhez
300 kor., azaz háromszáz koronát kész-
pénzben letenni kötelesek biztosíték-
képpen.

A feltételek a hivatalos órák alatt
a közigazgatási iktató-kiadó hivatalos
szobájában megtekinthetők.

Kelt Hajdunánás város képviselő-
testületének 1911. szeptember 10-én
tartott közgyűléséből.

Csiha,
h. polgármester.

Arroba Wine Compagne

WIEN.

Közvetlen behozatal!

Elsőrangú beszerzési forrás!

Ajánlja garancia mellett nagyon finom, Ó, raktározott,
spanyol és portugáli tiszta és valódi borát, különösen pedig

Gyógy- és Csemegeborait

M. LAGA, MADEIRA, SHERRY, PORT, MARSALA
LACRIMAE-CHRISTI, WERMOUTH ÉS COGNAC-JAIT.

Eladás literes és féliteres üvegekben eredeti áron.

Poharanként kapható Debreczenben, Ifj. Weichinger Károly Hungária kávéházában.

Eltünteti a szeplőt,

májfoltot, arcbőrráncosodást, bár-
miféle kiütéseket és hajhullást okozó
gombásodást a

CSORBA-féle ORGONA-CRÉM ára 1 kor.
ORGONA-POUDER „ 1 kor.
ORGONA-SZAPPAN „ 1 kor.
ORGONA-HAJVIZ „ 1:20 kor.
ORGONA-HAJMOSÓPOR 60 fill.

Ezen készítmények artalmas anyagokat nem tartalmaznak.
Kapható minden gyógytárban és az egyedüli készítőnél
CSORBA JANOS gyógytárban KECSKEMÉTEN.

Telefon sz. 29.

Tóth Gyula

vaskereskedése Debreczenben

Piacz-utca 20. szám.

Legnagyobb raktár hazai és Budweisi gyártmányu

porcellán kályhákban,

valamint Meidingi rendszerű és

folytonégő kályhákban.

Vasbutorok, gyermekágyak és kocsik, fürdőkadak
jégszekrények, fényezett fémárúk és konyhafel-
szerelések, tornyos és francia, valamint porcel-
lán burkoltu konyhák.

Szerszámok minden iparághoz, építési vasalások,
vasgerendák stb.

Árlap 1000-nél több ábrával ingyen és bérmentve

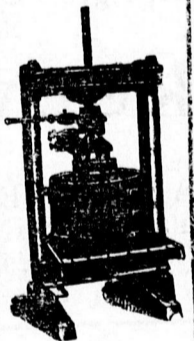
Fegyverek és vadászati felszerelési
cikkek különlegességi raktára.

Külön képes árlap ingyea és bérmentve.

**„URSUS”
borsajtók**

a legerősebb
felső nyomásu
aczelgerenda
rendszerben
3 erőáttétellel:

tömlők fejtőcsa-

„Atlas” élet-, katonai-, hozomány- és járadék-biztosító
intézet Hajdumegyei Vezérképviselősége
Debreczen, Szent-Anna-utca 32. szám.

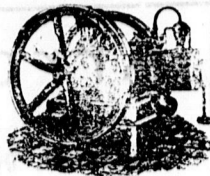
! Az intézet korszerű módosításai !

A biztosítási határidő lejáratá előtt beállott keresetképtelenség esetében, az évi
biztosítási díjakat **nem kell tovább fizetni**, a biztosított fél a biztosítás lejártakor,
vagy halál esetén **azonnal**, a teljes biztosított összeget és osztalékot megkapja.
Gyermekek biztosításánál 20 é re (nyereményrésze-
sedéssel) **csak 643 korona 50 fillért** kell befizetni.

Üzletszerzők a megye minden részére kerestetnek!

„CLIMAX“ = Pénzt = nyersolajmotor. takarít meg!

Legolcsóbb, legbiztosabb üzemelő. Versenyképes ár k.
Elsőrangú minőség. Több ezer referencia.

BACHRICH és TÁRSA

motorgyári fióktelep

BUDAPEST, V/23., Szabadság-tér 17. szám.
(Tözsde-palota.)

Telefonszám: 71-01. Sürgőnycim: „CLIMAX“.

Apró hirdetések.

Eladó must. Az I. számú gazdasági népiskola telepén, folyó hó 29-én, 6-8 hektó must lesz eladó. Az iskola szőlője bármikor megnézhető, Mikepércsi-ut 10. szám.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart Bálint József asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Felsőgymnasiunmi tanuló nevelőnek ajánljuk zik.
Cím: A kiadóba.

Órajavitások gyorsan és pontosan készülnek Apródnál Piacz- 12. szám (Stenczinger-ház.)

Hajgyűrűket és karpereczeket készítenek jelentkezzenek lapunk kiadóhivatalában.

Öndédon két és egynegyed hold föld eladó. Értekezhetni tulajdonosnál: VI. ker. Malomköz 5. sz.

Tanuló fizetéssel felvétetik Apródy József műórásnál Piacz-u. 12. szám. (Stenczinger-ház.)

Dezinficálóanyagok állandó alkalmazást nyernek Takács Sándorné nőruha varrodájában Kölcsey-utca 22.

Meteor Villamos színház

Bocskai-tér 10.

Legkellemesebb szórakozó helye Debrecen város közönségének.

Szombat: 2 előadás. Este 7-9 óráig.

Vasárnap és ünnepnapokon: 3 előadás: d. u. 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig

Hétköznap: 1 előadás pont 9 ó. kezdődik

A monarchiában jól bevezetett, szállítóképesgyár, építőkörökben jártas, csakis elsőrendű cégnek

képviselését

ajánlja.

Ajánlatok „ÉPÍTŐIPAR 4948“ jelige alatt HAASENSTEIN és VOGLERHOZ, (JAULUS és TÁRSA) BUDAPEST, kéretnek.

Ducika krém, páratlan hatású arczsépfítő szer. Ára 1 kor.

Ducika szappan ára 70 fillér, **Ducika puder,** három színben ára 1 korona.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti. Ára 70 fillér.

Tyukszemirtó, 2-3 nap alatt minden bőrkeményedést megszüntet. Ára 70 fillér.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszer-tárában Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a. kaphatók.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós borszesz nevezetesen „mint a fájdalom- csillapító bedörzsöléshez“ készvény, csúsz és a meg-hűlés egyéb következményei- nél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására ugy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítettek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelősséggel

ugyszinte **lakások pormentesítését**

is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefelést villany parkett-géppel szolid árban vállalom. Telefon 878. sz.

Világhírű
SULEIMAN
Gummisarok
a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Eladó téglá !!

Hogy a beállott nagy keresletnek megfelelhessünk, téglagyárunk üzem-képességét lényegesen emeltük és ma már abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy kitűnő, préselt

mészhomok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk mérsékelt árak mellett. Kivánatra árajánlattal bármikor készséggel szolgálunk.

„Bóni“ gyártelep és mező-gazdasági r.-t. Nyirbátor.

Takaréktüzhelyek

szüretelő eszközök:

Borsajtók, fenyőfa
puttonok,

John-mosógépek, Gazdasági
eszközök nagy raktára:

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 23.